

سربازان محیط زیست در زیر آب

مرضیه منصوری زاده

چگونه غواص شویم؟

می‌تابد جلوه خاصی دارد. یادتان باشد دیدن تمام زیبایی‌های زیر آب را به زمانی دیگر موکول کنید، چون دیگر وقتش است. باید به روی آب بازگردید. زمانی که بر روی آب برگشتید تازه متوجه خواهید شد که دنیای آب یعنی چه؟

آیا می‌خواهید یک سرباز محیط زیست در زیر آب باشید؟ مهم نیست که غواصی را به عنوان یک حرفه انتخاب می‌کنید و یا یک تفریح. باید بدانید که هر تفریح برای خود قوانینی دارد که باید درست آن‌ها را یاد بگیریم و به آن‌ها عمل کنیم.

تاریخچه

ریشه اصلی آشنایی انسان با غواصی در نیاز بشر به عملیات نظامی، انجام خدمات زیر آبی، تجارت زیر آبی و گسترش دروازه‌های دانش از طریق جستجو و کشف اسرار نهفته زیر آب بوده است. هیچ‌کس به درستی نمی‌داند که چه وقت بشر بی برد می‌تواند با حبس نفس در سینه برای مدتی اندک، زیر آب باقی بماند. ولی زمانی که غواصی به عنوان یک حرفه مورد استفاده قرار گرفت به بیش از پنج‌هزار سال پیش باز می‌گردد.

آیا باید از غواصی بترسیم؟

تا هنگامی که روی آب ایستاده‌اید و به اعماق آن نگاه می‌کنید مسلماً چیزی نمی‌بینید، اما ترسی که در دلتان ایجاد می‌شود به خاطر عمق آب است. احساس می‌کنید همان‌طوری که روی سطح آب دریا را آرام و صاف می‌بینید، زیر آب هم همان‌طور است. اما هنگامی که وارد آب می‌شوید، گویی وارد دنیایی دیگر شده‌اید. دنیایی که ورود به آن به قدری زیبا و دوست‌داشتنی است

که تمامی ترس‌تان از بین رفته و چنان با آن یکرنگ می‌شوید که دقایق را گم‌خواهید کرد.

اما این نکته را باید همیشه به خاطر داشته باشیم که اگر کاری به حیوانات زیر آب نداشته باشیم، آن‌ها هم به ما کاری ندارند، چون ما وارد دنیای آن‌ها شده‌ایم و نباید آرامش آن‌ها را به هم بزنیم. اگر غواصی

آزبان را تحریک نکند، آن‌ها هیچ کاری به انسان ندارند. ما در آب‌های جنوبی ۲۸۴

گونه کوسه داریم که از بین آن‌ها فقط دو گونه خطرناک هستند. آن‌ها هم وظیفه

لاابروی دریاها را برعهده دارند و به هیچ‌وجه خطرناک نیستند.

اگر قرار بر ترسیدن باشد که در آب‌های آزاد آذربانی خطرناک‌تر از کوسه‌ها نیز زندگی می‌کنند: باراکوداها.

آنان به صورت دسته‌ای حرکت می‌کنند و از نیم‌متر شروع می‌شوند تا دو متر که اگر آن‌ها را تحریک کنید شما را نمی‌خورند، بلکه ریز ریزتان می‌کنند.

در زیر آب سفره‌ماهی داریم که دُمش برق دارد.

به همین دلیل هم مهم‌ترین چیزی که در غواصی به شما آموزش داده می‌شود این است که نگاه کن، ولی دست نزن، چون غواصان سربازان محیط زیست زیر آب هستند.

یادتان باشد که به روی آب بازگردید

تنها چیزی که در اعماق می‌شنوید، سکوت است. صدای نفس‌هایتان را بلندتر از همیشه می‌شنوید. ماهی‌های رنگارنگی که از اطرافتان شنا می‌کنند، گیاهان دریایی، مرجان‌ها و نور خورشید که از سطح

تنها چیزی که در اعماق می‌شنوید، سکوت است. صدای نفس‌هایتان را بلندتر از همیشه می‌شنوید. ماهی‌های رنگارنگی که از اطرافتان شنا می‌کنند، گیاهان دریایی، مرجان‌ها و نور خورشید که از سطح می‌تابد جلوه خاصی دارد

باید شنا بدانیم؟

مسلماً برای آموزش غواصی و اینکه بتوانید یک غواص ماهر شوید باید تا حدودی شنا بلد باشید.

برای غواص شدن باید چه وسایلی را تهیه کرد؟

هنرجو نیازی به خرید لوازم ندارد. مدرسه غواصی خود این لوازم را در اختیار او قرار خواهد داد. البته در دوره یک ستاره به هنرجو پیشنهاد می‌شود که یک فیل(همان ماسک غواصی) و یک آشنوکر برای خود تهیه کند. چون این دو دیگر از این به بعد جزو وسایل شخصی او به حساب می‌آیند.

لباس غواصی؟

این لباس عبارت است از ماسک یا همان عینک غواصی، آشنوکر که همان لوله غواصی(منظور همان لوله‌ای است که از تانک هوا به دهان شما وصل می‌شود) است، فین یا کفش غواصی است که دو نوع دارد: بندی و یا کفشی. اگر از فین بندی استفاده کنید غواصی باید بوت یا جوراب غواصی هم بپوشد. وت یا سوت، لباس غواصی، بی سی دی یا جلیغه تعادل، تانک هوا، رگلاتور، دهنی که به کمک آن نفس می‌کشید، گیج هوا که عمق را نشان می‌دهد و مقدار هوایی که داخل سیلندر باشد را مشخص می‌کند و درنهایت کمربند وزنه که در آب‌های شور مثل دریای قشم و یا کیش غواص یک‌دهم وزن خود را سرب می‌بندد تا به راحتی پایین برود.

چه مناطقی برای غواصی وجود دارد؟

ما در ایران مناطق زیادی برای غواصی داریم همچون هرمز، لاوان و همچنین خلیج فارس. در اینجا باید بگویم که بزرگ‌ترین آرزوی غواصان دنیا غواصی در خلیج فارس است، چون زیباترین مناطق برای غواصی جزایر مرجانی یا همان لیف‌ها می‌باشد که بهترین آن‌ها را

کار خود ادامه دهید. این دوره به سه بخش تقسیم می‌شود که برای آموزش هر بخش به شما یک هفته در نظر گرفته شده است. این دوره که در دو بخش عملی و تئوری عرضه می‌شود نسبت به دوره‌های پیشین آموزش مشکل‌تری دارد و اگر هنرجو کوچک‌ترین اشتباهی مرتکب شود، مردود خواهد شد.

در پایان این دوره شما می‌توانید تا عمق ۳۰ متر به زیر آب بروید. چهار ستاره: دیگر تمام شد. هیچ آموزشی در کار نیست. دیگر هیچ دوره عملی و یا تئوری را هم نخواهید گذراند. این ستاره را استاد شما هر زمانی که صلاح بداند و هر زمانی که احساس کند شما لیاقت آن را پیدا کرده‌اید به شما خواهد داد.

می‌توانیم در خلیج فارس بیاییم. البته در دریای خزر هم غواصی صورت می‌گیرد اما خیلی کم. زیرا آب این دریا مات است و زیبایی چندانی ندارد. ناگفته نماند که مهد غواصی دنیا مصر است. با وجود این استرالیا و تایلند نیز لیف یا جزایر مرجانی زیبایی دارند که غواصان را به سمت خود می‌کشند.

از چه زمانی می‌توانیم به تنهایی غواصی کنیم؟

هیچ‌وقت. در کل دنیا ما چیزی به عنوان غواصی تک‌نفره نداریم و همیشه باید غواصی به صورت دبل یا دونفره انجام شود، چون ممکن است در زیر آب حادثه‌ای پیش بیاید که در این صورت یک نفر باید باشد که بتواند به غواص حادثه‌دیده کمک کند.

برای غواصی به چه میزان آمادگی جسمانی نیاز است؟

کلیه هنرجویان پیش از اینکه کار غواصی را شروع کنند باید تست پزشکی بدهند تا چربی خون بالا نداشته و دارنده قلب و ریه سالمی باشند. تست ENT گوش و حلق و بینی نیز از موارد ضروری به شمار می‌رود.

از چه سنی می‌توان به کلاس‌های غواصی برای آموزش مراجعه کرد؟

از سن هشت سالگی تا هر زمانی که احساس کردید هنوز آمادگی جسمانی دارید می‌توانید به این کلاس‌ها برای آموزش مراجعه کنید. البته ناگفته نماند که اگر هشت‌ساله باشید باید آموزش در سطح مقدماتی را تا سن ۱۸ سالگی تحمل کنید. چون در ایران، از سن ۱۸ سالگی به بعد اجازه ورود به آب‌های آزاد را خواهید داشت.

تقطعه شروع؟

اولین مکان برای آموزش غواصی، استخر است، زیرا پیش‌نیاز غواصی در آب‌های آزاد به حساب می‌آید. این دوره شامل سه جلسه (یک جلسه تئوری و دو جلسه عملی) می‌باشد که در جلسه عملی کارهای اسکین دایوینگ آموزش داده می‌شود و عبارت است از آشنایی با لوازم و اسکین، به این معنا که هنرجو بتواند با ماسک و فیل و آشنوکی در سطح آب کار کند. اگر توانستید این کلاس را با موفقیت پشت‌سر بگذارید، وارد کلاس‌های آب‌های آزاد می‌شوید که در ایران سیمپس ایتالیا که به عنوان کنفدراسیون جهانی غواصی شناخته می‌شود با همکاری فدراسیون نجات غریق و غواصی ایران آن را برگزار می‌کند.

به آب‌های آزاد وارد می‌شوید؟

پس از گذراندن مرحله پیش‌نیاز به بخش آب‌های آزاد خواهید شد. این مرحله شامل چهار بخش است که در هر بخش شما یک ستاره خواهید گرفت. یک ستاره: ستاره اول را زمانی به شما خواهند داد که چهار روز و سه شب در یکی از جزایر کیش، قشم و چابهار دوره دیده باشید. این دوره در دو مرحله عملی و تئوری برگزار می‌شود. در کلاس‌های عملی طریقه استفاده اسکوا(همان هوای بسته یا تانک هوایی که به پشت غواص بسته می‌شود) را آموزش می‌بینید و سپس در عمق ۱۰ متری آب با علائم آشنا خواهید شد. بعد از پایان این دوره از شما امتحانی گرفته می‌شود که نباید امتیاز شما در این دوره کمتر از ۸۰ باشد در امتحان عملی، شما باید به همراه استاد خود به زیر آب بروید و کلیه علائمی را که تاکنون به شما آموزش داده شده است را به او نشان دهید. در این دوره شما می‌توانید تا عمق ۱۰ متری به زیر آب بروید.

غواصی تعطیل

پس از پایان این دوره شما به مدت یک ماه اجازه رفتن به زیر آب و غواصی را نخواهید داشت چون باید مورد بررسی قرار بگیرید تا مشخص شود که میزان نیتروژن وارد شده به خون شما چه واکنشی را در بدن شما به وجود می‌آورد. زیرا آن هوای بسته‌ای که همراه با خود به زیر آب بردید در واقع ۷۸ درصد نیتروژن بوده است و تنها ۲۱ درصد اکسیژن. در این مدت یک‌ماهه اگر بدن شما عارضه‌ای نشان نداد شما می‌توانید به سراغ ستاره دوم بروید.

دو ستاره: برای دریافت ستاره دوم شما به مدت یک هفته مجدداً عازم یکی از جزایر کیش، قشم و یا چابهار خواهید شد و در کلاس‌های عملی و تئوری شرکت خواهید کرد. در پایان کلاس‌های عملی این دوره شما می‌توانید از ساحل به دریا و از دریا به ساحل شنا کنید. آنچه این دوره را از همه جذاب‌تر می‌کند این است که در این دوره شما اجازه خواهید داشت تا عمق ۳۰ متر شنا کنید. البته به این بخش یک Night یا غواصی شبانه نیز اضافه شده است که در طی آن تا عمق ۸ متری بیشتر نمی‌توانید پیش بروید.

سه ستاره: و اما ستاره سوم. کلاس‌های سه ستاره برای خود دنیای خاصی دارند. شما زمانی که از کلاس‌های سه ستاره فارغ‌التحصیل می‌شوید می‌توانید از این پس به عنوان رهبر گروه یا اسپستان به

مهد غواصی دنیا
مصر است. با
وجود این استرالیا
و تایلند نیز لیف
یا جزایر مرجانی
زیبایی دارند
که غواصان را
به سمت خود
می‌کشند